

HUS & BOLIG

HUS OG HYTTE I ETT • FRA 2017 ER DET DAB I HELE LANDET • HVOR OFTE MÅ DU SJEKKE HYTTA?

Slik lyssetter du hjemmet - rom for rom

God økonomi å tette rundt vinduer

Er det din første vinter i nykjøpt hus eller leilighet, og du kjenner en kald trekk fra vinduene, kan det være at det ikke er tettet godt nok rundt dem.

Fyr ikke for hardt

Har du noen gang tenkt på at ovnen og pipa ikke tåler den harde fyringa man gløttestein pipen på brette?

ASKESTØVSUGER: Lettvint og sikkert

Er du av dem som bruker støvsugeren til å kvitte deg med aske i peisen? Stopp med

– Moderne hus blir svært tørre

Kravene til ventilasjon i nye boliger gir ofte ekstremt tørr inneluft om vinteren, mener takstmann Morten H. Storm. Han mener byggeforskriften på området er ugjennomtenkt.

TEKST RIKKE ÅSERUD

39
– Hvis du synes at luften er tørr, bør du først prøve å senke innetemperaturen.

TEINAR MADSEN
SINTEF BYGGFORSK

– Jeg har holdt på med langtidsmålinger av luftfuktigheten i flere nye boliger over noen år nå. Jeg ser en klar tendens: Boliger som er bygget etter kravene i Tek 10 får lett et altfor tørt inneklima om vinteren, sier Storm. Målingene hans viser relativ luftfuktighet i inneluften i nyere boliger på under 20 prosent.

Når den relative luftfuktigheten kommer ned i 10 – 15 prosent vil det normalt sett føles ubehagelig, påpeker Storm. Han mener dette er en lite gjennomtenkt effekt av byggekravene om luftskiftning i nye boliger.

Huseier Rolf Oskar Jensen i Arendal mener hans nye bolig, som er bygget etter forskriftene i Tek 10, er altfor tørr om vinteren.

Parketten har sprukket opp, og det samme har det gamle, kraftige lumbordet mitt, som ellers har holdt seg i 14 år. Selv synes jeg det brekker i nesen når jeg legger meg om kvelden, og ungene er blitt mer utsatt for luftveisinfeksjoner, forteller Jensen.

Skrud ned innetemperaturen

Sietfonsker Steinar Madsen i Sør-Byggeforsk forklarer at luftmengden som tilføres et hus med et nytt, balansert ventilasjonsanlegg ofte kan være større enn

eldre hus med enklere ventilasjonsløsninger. Nå man vinstrid får mer luft inn, betyr det lavere relativ luftfuktighet. Dermed kan luften oppleves som tørrere enn i eldre hus med dårligere ventilasjon. Men

legger Madsen til, det er ofte andre ting som gjør at man opplever ubehag enn selve luftfuktigheten.
– Hvis du synes at luften er tørr, bør du først prøve å senke innetemperaturen. ▶

5

TIPS MOT TØRR INNELUFT

1

Støvsug og bruk tørt mopplor for å fjerne støv. Når den relative luftfuktigheten er lav blir støvet flyktig. Dette kan virke irriterende.

2

Senk innetemperaturen.

3

Sjekk at ventilasjonsanlegget er riktig dimensjonert. Det kan være at anlegget gir mer luft enn anbefalt, eller det kan være andre feil.

4

Kjøp et hygrometer og sjekk om det virkelig er så tørt som du tror.

5

Bruk titferrer inneluften fuktighet. En farnise titferrer inneluften mellom fem og ti liter fuktighet i døgnet.

HUS & BOLIG

5 tips mot tørr inneluft

Hjelper: Nye boliger får et alt for tett inneklima, men tørking av tøy innendørs vil redusere problemet med lav luftfuktighet noe.

- Kravene til ventilasjon i nye boliger gir ofte ekstremt tørr inneluft om vinteren, sier takstmann Morten H. Storm. Han mener byggeforskriften er lite gjennomtenkt på området.

BOLIG

Tekst: Rikke Åserud Foto: Lev Dolgatshjov - ScanStockPhoto
Publisert: 14.11.2016

- Jeg har holdt på med langtidsmålinger av luftfuktigheten i flere nye boliger over noen år nå. Jeg ser en klar tendens: Boliger som er bygget etter kravene i Tek 10 får lett et altfor tørt inneklima om vinteren, sier Storm. Målingene hans viser relativ luftfuktighet i inneluften i nyere boliger på under 20 prosent.

- Når den relative luftfuktigheten kommer ned i 10 – 15 prosent vil det normalt sett føles ubehagelig, påpeker Storm. Han mener dette er en lite gjennomtenkt effekt av byggekravene om luftutskiftning i nye boliger.

- Huseier Rolv Oskar Jensen i Arendal mener hans nye bolig, som er bygget etter forskriftene i Tek 10, er altfor tørr om vinteren.

- Parketten har sprukket opp, og det samme har det gamle, kraftige furubordet mitt, som ellers har holdt seg i 14 år. Selv synes jeg det brenner i nesen når jeg ligger

5 tips fra Hus & Bolig

1. Støvsug og bruk tørrmopp for å fjerne støv. Når den relative luftfuktigheten er lav blir støvet flyktig. Dette kan virke irriterende.
2. Senk innetemperaturen.
3. Sjekk at ventilasjonsanlegget er riktig dimensjonert. Det kan være at anlegget gir mer luft enn anbefalt, eller det kan

Side

Meldinger **1**Varsler **25**

Innsikt

Publiseringsverktøy

Huseiernes Landsforbund

@huseierne

Startside

Om

Likerklipp

Bilder

Arrangementer

Videoer

Anmeldelser

Innlegg

Tjenester

Butikk

Notater

Administrer faner

Promoter ▼

Likt ▼

Melding ▼

Mer ▼

Huseiernes Landsforbund

Publisert av Tuva Bønke Grønning [?] · 14. november kl. 08:01 ·

INNELUFT: Husene våre er tettere enn før. Føler du ubehag med tørre luftveier nå i vintersesongen? Prøv våre råd for å tilføre naturlig fuktighet til innemiljøet.

5 tips mot tørr inneluft

HUSEIERNE.NO

3 032 personer nådd

Fremming ikke tilgjengelig

Liker

Kommenter

Del

9

Kronologisk ▼

1 deling

Liv Beathe Hauger Kjærner-Strømberg Samtidig tror jeg at det også har med rengjøring å gjøre. Jeg vasker rundt hvert år, slik jeg lærte av min mor. Det gjør de færreste.

Liker · Svar · Melding · 14. november kl. 21:21

Anette Hiellum Og så vaske uten såpe da det ligger svært dårlig innelima for

Norsk (bokmål)
Norsk (nynorsk)
Português (Brasil)

ASKESTØVSUGER: Lettvint og sikkert

Er du av dem som bruker støvsugeren til å kvitte deg med aske i peisen? Stopp med det. Med en gang.

[Les mer](#)

5 tips mot tørr inneluft

Kravene til ventilasjon i nye boliger gir ofte ekstremt tørr inneluft om vinteren, sier taksmann Morten H. Storm. Han mener byggeforskriften er lite gjennomtenkt på området.

[Les mer](#)

Tok bolig i kirken

Per Gunnar og Merethe falt pladask for et gammelt kirkebygg og bestemte seg for å gjøre det om til bolig. Hvert år blir rundt 2000

7 tips om varmepumpe

I luft, jord, sjø, grunnvann og fjell finnes det energi i form av varme. Denne energien kan utnyttes til å varme opp vann og boliger.

Hold deg på beina

Vinteren er tiden for glatte underlag. Her er triksene som holder deg stående.

SIKKERHET

Publisert: 18.02.2015

Tekst: Linda Ørstavik Öberg.

Glatteisen kan være livsfarlig, og er ikke alltid like enkel å komme til livs. Mange av oss sliter med å komme oss helskinnet fra garasje til inngangsdør, og hver vinter ser man mange benbrudd som følge av glatte fortau, trapper og inngangspartier.

Rens teppet i snøen og frys dyna

Sprengkulda som ligger over store deler av landet kan brukes fornuftig: Benytt anledningen nå til å rensa teppene, drepe sengemiddene og avrime fryseren!

BOLIG

Foto: Eva Stensrud / Nina Granlund Sæther

Publisert: 19.01.2016

Giftig vann fra kraner uten godkjenning

For å være sikker på at tappevannet ikke blir forgiftet av tungmetaller bør man kjøpe godkjente tappearmaturer og unngå handel på nett.

Fulgte det med en produktinformasjon til vannkranen din, og har den norsk standard?

SIKKERHET

Tekst: Nina Granlund Sæther og Kari Gjertrud Dølgaard Foto: Elena Elisseeva - ScanStockPhoto
Publisert: 26.10.2016

Produktinformasjonen skal i så fall være merket enten NS-EN 200, NS-EN 817, NS-EN 1111 eller NS-EN 15091. I motsatt fall kan du ha kjøpt kraner som lekker tungmetaller, og få i deg helseskadelige mengder når du tapper, og drikker vann fra kranen. Også hvis du har gamle kraner, kan det være greit å bytte til nye, eller gjøre

Fakta

- Surt vann, det vil si vann med lav pH-verdi, er uheldig i Norge. Vann med et surt pH-verdi kan

Giftig vann fra kraner uten godkjenning

Kraner og blandebatterier kan inneholde helsefarlige tungmetaller. Nå vil Direktoratet for byggkvalitet gjennomføre dokumenttilsyn hos produsenter, importører og distributører.

TEKST: KARI GJERTRUD DØLGÅRD FOTO: ELENA ELISSEEVA / SCANSTOCKPHOTO

Du finner mye billig og lekkert på nettet, men fulgte det med en produktinformasjon til vannkranen din, og har den norsk standard? Produktinformasjonen på vannkraner skal være merket NS-EN 200, NS-EN 817, NS-EN 1111 eller NS-EN 15091. Mangler dette, kan du ha kjøpt kraner som lekker tungmetaller – og du kan få i deg helseskadelige mengder når du drikker vann fra kranen.

Direktoratet for byggkvalitet vil i høst gjennomføre et dokumenttilsyn hos produsenter, importører og distributører av tappearmaturer. Hensikten er å forsikre seg om at produktdokumentasjonen for kranene er i henhold til forskriftene for omsetning av produktene.

– Produktdokumentasjonen skal foreligge på norsk, svensk eller dansk, understreker overingeniør Martin Strand i Direktoratet for byggkvalitet.

Ved manglende dokumentasjon, kan produktene verken omsettes eller brukes.

– Dokumentasjonsplikten har vi hatt lenge, og nå går vi inn og fører tilsyn med et marked som vi føler er godt oversiktlig, sier Strand.

Han legger til at publikum kan ta kontakt med direktoratet for å sjekke om armaturet har god nok dokumentasjon eller ikke. Hvis det viser seg at det selges ulovlige produkter på det norske markedet, vil Direktoratet for byggkvalitet kunne gå inn i den enkelte sak med sanksjoner.

Piratkopier og billigutgaver

Hus & Bolig skrev i 2010 om piratkopier av kjente og dyre merker, og handel av billige produkter på nett. Den danske journalisten Morten Spiegelhauer avdekket at billig VVS-armatur fra Kina ikke bare inneholdt ren messing. Alt fra gamle motordeler til skitne tannhjul ble blandet inn

i støpen for å redusere metallkostnadene. Ikke overraskende viste en test utført av dansk TV2 at en rekke vannkraner avgav store mengder tungmetaller.

– Dels kunne vi se at når kranene ble forkrommet ble de også forkrommet inni, der vannet renner. Dels kunne vi se at på flere fabrikker ble kranene laget av gjenbruksmetall. Metallene hadde på ingen måte de kvaliteter man kan forvente, sa Spiegelhauer den gang til Hus&Bolig.

Men det er ikke bare tungmetaller som

er problemet. Tynt gods og dårlige lukkemekanismer i kraner og blandebatterier øker faren for vannlekkasjer.

I Norge er det bare Sintef Byggforsk som tester og godkjenner VVS-utstyr. Det er ikke påbudt med sertifisering. Det eneste som er pålagt er at produktenes egenskaper og kvaliteter skal dokumenteres.

kgd@huseierne.no